



atvērtība  
ir vērtība

Informatīvās kampaņas "Atvērtība ir vērtība" jaunumi  
Marts, 2022



Labdien!

Uzrunāju Jūs šajā satraucošajā laikā, kad pasaule vairs nekad nebūs tāda kā līdz šim un kad pasargāt sevi un apkārtējos ir kļuvis vēl svarīgāk kā iepriekš. Šis ir laiks, kad saglabāt mieru, būt iecietīgiem, saprotošiem un sniegt atbalstu tiem, kam tas ir nepieciešams.

Šajā ziņu lapā vēlamies Jums pastāstīt par informatīvās kampaņas "Atvērtība ir vērtība" jaunumiem. Aktualizējot iekļaujošas un līdztiesīgas sabiedrības vērtības, Sabiedrības integrācijas fonds uzsāk kampaņas noslēdzošo gadu ar tematisko fokusu uz diskrimināciju invaliditātes dēļ. Kampaņas sauklis šogad – Dod iespēju!

2022. gada kampaņas centrālais resurss ir iniciatīva – platforma "Dod iespēju", kuras pamatā ir vīzija par labāku, iekļaujošu sabiedrību, kur nav vietas izslēgšanai un diskriminācijai. Platforma ir plānota kā vieta, kur satikties atbalstam, iesaistei, motivācijai un sapratnei. Cilvēki ar invaliditāti šeit izklāstīs savas aktuālās vajadzības un nepieciešamā atbalsta veidus, bet uzņēmumi un organizācijas, kas ir gatavi palīdzēt jebkādā veidā, sniegs praktisku atbalstu to piepildīšanai un īstenošanai.

Lai veidotu iekļaujošāku un vērtīgāku sabiedrību pret dažādiem diskriminācijas riskiem saistībā ar invaliditāti, visa gada garumā tiks īstenotas dažādas aktivitātes, piemēram, izglītojoši pasākumi darba devējiem un darbiniekiem, iedvesmas lekcijas uzņēmējiem, diskusijas jauniešiem, pieredzes stāsti, labās prakses piemēri un arī dažādas reģionālās aktivitātes, iesaistot darba devējus, jauniešus un Latvijas sabiedrību kopumā.

Aicinu Jūs sekot līdzi mūsu kampaņas norisei un piedalīties tematiskajos pasākumos, kā arī iesaistīties un sadarboties kā ģimenes un draugu vidū, tā arī darba vidē, lai līdztiesība kļūtu par normu!

*Attēls: Zaiga Pūce, Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktore*



atvērtība  
ir vērtība

# SATURS

3

Kampaņa “Atvērtība ir vērtība” šogad aicina mazināt diskrimināciju invaliditātes dēļ

4 - 5

Diskriminācija invaliditātes dēļ: fakti un skaitļi

6

Iepazīstinām ar šī gada kampaņas ekspertiem un sadarbības partneriem

7

Tiek uzsākta jauna iniciatīva: platforma “Dod iespēju”

8 - 9

Dzīve ratiņkrēslā – no birokrātijas līdz dzīves papildījumam

10

Paralimpiskās spēles – vēsture un interesantākie fakti  
Saruna ar paralimpisko spēļu karognesēju Poļinu Rožkovu

11

Kustība “Dažādībā ir spēks” jau piekto gadu aicina darba devējus novērtēt un uzlabot darba vidi

12

“Skatu Punktos” mācās visi – arī pasniedzēji

13

“Atvērtība ir vērtība” 2022. gada plāni

14

Sniedzam palīdzību ukraiņiem Latvijā

# Kampaņa "Atvērtība ir vērtība" šogad aicina mazināt diskrimināciju invaliditātes dēļ

Personu ar invaliditāti skaits turpina pieaugt ik gadu, 2016. gadā tas bija 8,8% no kopējā valsts iedzīvotāju skaita, bet 2020. gada beigās – jau 10,5 %. Diemžēl apkārtējās sabiedrības diskriminējošā attieksme arī pieaug (no 17% 2014. gadā uz 24% 2020. gadā).

Latvijā no 193 154 pilngadīgajām personām ar invaliditāti profesionāli nodarbināti ir tikai aptuveni 27%, kas ir uz pusi mazāks rādītājs nekā vidēji Eiropas Savienībā (55%), liecina Labklājības ministrijas pētījuma dati. Lielākais personu ar invaliditāti īpatsvars ir tieši darbaspējas vecumā.

Pieaugot šādu cilvēku skaitam, jārod veidi, kā šo sabiedrības daļu organiski iekļaut darba tirgū un ikdienas notikumos, kā mazināt pretestību un noraidošo attieksmi un kā sniegt cilvēkiem tādu palīdzību, kāda viņiem pēc būtības ir nepieciešama.

Šī gada kampaņas sauklis ir "Dod iespēju", kas arī vides plakātos aicina to darīt vairākos virzienos – atbalsti, ieklausies, iesaisti, nodarbini.

Attēli: "Atvērtība ir vērtība" šī gada plakāti

Es šāds piedzimu, ar invaliditāti, ko sabiedrībā ir pieņemts tā saukt, esmu citādāks, bet nekad neesmu juties tāds.  
Pēteris Gertners

**Dod iespēju:  
nodarbini**

Ikviens cilvēks ir vērtība!  
Arī cilvēki ar invaliditāti!

[www.atvertiba.lv](http://www.atvertiba.lv)

atvērtība  
ir vērtība

INTEGRĀCIJA TĀPA VEIDĀ

Mēs jūtam, ja ar mums pēkšņi sāk runāt skaļāk, lēnāk vai pat vienkārši mazāk pat tad, ja to nedara apzināti.  
Elizabete Lazda

**Dod iespēju:  
ieklausies**

Ikviens cilvēks ir vērtība!  
Arī cilvēki ar invaliditāti!

[www.atvertiba.lv](http://www.atvertiba.lv)

atvērtība  
ir vērtība

INTEGRĀCIJA TĀPA VEIDĀ

Ne jau tikai ar acīm mēs redzam. Redzīgie bieži ir aklāki par neredzīgajiem.  
Lolita Korjajina

**Dod iespēju:  
iesaisti**

Ikviens cilvēks ir vērtība!  
Arī cilvēki ar invaliditāti!

[www.atvertiba.lv](http://www.atvertiba.lv)

atvērtība  
ir vērtība

INTEGRĀCIJA TĀPA VEIDĀ

Esmu pateicīga par savu otru iespēju dzīvot. Arī Tu - dod man iespēju!  
Annija Kļavina

**Dod iespēju:  
atbalsti**

Ikviens cilvēks ir vērtība!  
Arī cilvēki ar invaliditāti!

[www.atvertiba.lv](http://www.atvertiba.lv)

atvērtība  
ir vērtība

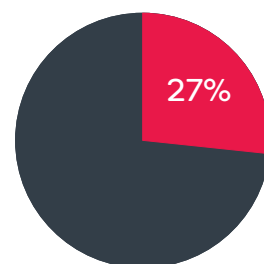
INTEGRĀCIJA TĀPA VEIDĀ

# Diskriminācija invaliditātes dēļ: fakti un skaitļi

Latvijā šobrīd



No kopējā iedzīvotāju skaita



no šiem nodarbināta tikai  
aptuveni  
**1/5 daļa**

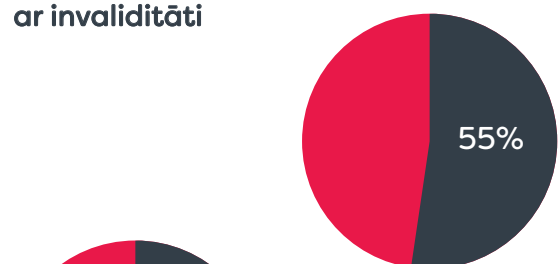


Pilngadīgi darbaspējas vecumā

(Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija, 2021)

Personu ar invaliditāti nodarbinātības līmenis Latvijā, salīdzinot ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, var tikt vērtēts kā vidējs. Ar izaicinājumiem iekļauties darba tirgū visvairāk saskaras tieši personas ar smagāku invaliditāti. Vienlaikus ir novērojams, ka pēdējo desmit gadu laikā personu ar invaliditāti nodarbinātības līmenis pakāpeniski pieaug.

Profesionāli nodarbinātas  
pilngadīgas personas  
ar invaliditāti



(Labklājības ministrija, 2021)

Personu ar invaliditāti  
nodarbinātības rādītāji



**39,4 tūkst.**



(Labklājības informācijas sistēmas (LabIS), 2014, 2020)



**51,8 tūkst.**

**+ 12,4 tūkst.**



## Diskriminācija invaliditātes dēļ: fakti un skaitļi

Pēdējā gada laikā diskrimināciju darba vidē un atšķirīgu attieksmi piedzīvojuši **17%** Latvijas iedzīvotāju:



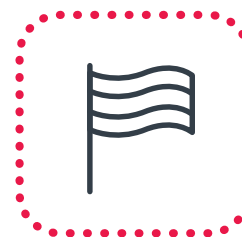
**1 no 3**

Vecuma dēļ



**1 no 5**

Veselības stāvokļa dēļ



**1 no 10**

Etniskās piederības  
vai dzimuma dēļ

(Kantar, 2021)

2020. gadā novērojams neliels nodarbinātības kritums, salīdzinot ar 2019. gadu, kas varētu būt cieši saistīts ar **Covid-19 pandēmijas radītajām negatīvajām sekām** darba tirgū kopumā. Nodarbinātības rādītājos starp sievietēm un vīriešiem ar invaliditāti nav novērojamas būtiskas atšķirības.

### Personu ar invaliditāti skaita rādītāji



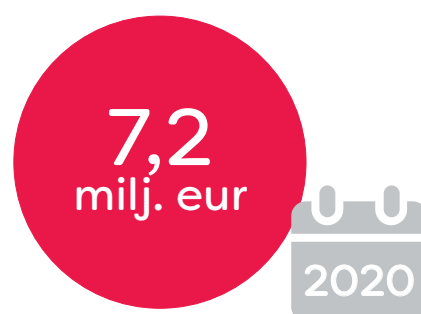
(Labklājības informācijas sistēmas (LabIS), 2021)

Kopējais bezdarba rādītājs Latvijā ar katru gadu samazinās, savukārt personu ar invaliditāti īpatsvars bezdarbnieku skaitā pieaug, lai arī absolūtos skaitļos reģistrēto bezdarbnieku ar invaliditāti skaits samazinās.

### Reģistrētas personas ar invaliditāti no kopējā bezdarbnieku skaita



### NVA sniegtais pabalsts bezdarbniekiem ar invaliditāti



# Iepazīstinām ar šī gada kampaņas ekspertiem un sadarbības partneriem



## Prof. Deniss Hanovs

kultūrpētnieks,  
"Atvērtība ir vērtība" eksperts

*Attēls: "Atvērtība ir vērtība" eksperts,  
kultūrpētnieks Deniss Hanovs*

"Lai mazinātu diskrimināciju invaliditātes dēļ, svarīgi diskutēt par nezināšanu, bailēm, stereotipiem un izolētību, kas veido augsni izslēdzošai attieksmei. Tikai runājot un izglītojot, ir iespējams mainīt domāšanu un veidot atbalstošāku, iekļaujošāku sabiedrību."

Prof. Deniss Hanovs ir kulturologs, humanitāro zinātņu doktors (Dr.art.), pētnieks, Latvijas Mākslas akadēmijas profesors un Rīgas Stradiņa universitātes docētājs.



## Ivars Balodis

Apvienības "Apeirons"  
Valdes loceklis,  
"Atvērtība ir vērtība" eksperts

*Attēls: "Atvērtība ir vērtība" eksperts  
Ivars Balodis*

"Ikvienam ir jādod iespēja pieteikties amatam, pierādīt sevi intervijā, novērtēt savas darba spējas un izteikt viedokli. Darba devējam vajadzētu novērtēt to, ko cilvēks ar invaliditāti var darīt un, ja viņš atbilst visiem kritērijiem, tad invaliditātei nevajadzētu būt šķērslim."

Apvienība "Apeirons" ir sabiedriska organizācija, kurā kopā ir gan cilvēki ar invaliditāti, gan viņu draugi. Apvienības mērķis ir cilvēku ar invaliditāti integrācija sabiedrībā.



## Gunta Anča

LCĪVSO "Sustento" valdes  
priekšsēdētāja,  
"Atvērtība ir vērtība" eksperte

*Attēls: "Atvērtība ir vērtība" eksperte  
Gunta Anča*

"Cilvēktiesību jautājumu izpratne Latvijā ir ievērojami uzlabojusies, tomēr jautājumi, kas saistīti ar invaliditāti un diskrimināciju, vēl aizvien nav pilnībā apzināti un pietiekami skaidroti. Sabiedrība arvien iedalās cilvēkos ar invaliditāti un bez invaliditātes, kur abas puses ne vienmēr ir atvērtas savstarpējai komunikācijai. Nereti tam traucē bailes, nezināšana un nespēja pieņemt atšķirīgo."

Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija "Sustento" pārstāv Latvijas nevalstisko sektoru invaliditātes politikā Eiropas Savienībā, veicinot cilvēktiesību ievērošanu atbilstoši starptautiskajiem tiesību aktiem. "Sustento" ir vienīgā jumta organizācija Latvijā, kas apvieno 55 cilvēku ar invaliditāti organizācijas, veidojot tiešu vairāk nekā 50 000 cilvēku ar invaliditāti vai/un hroniskām saslimšanām pārstāvniecību.

## Sadarbības partneri:

LR Labklājības ministrija, Latvijas Darba Devēju konfederācija, zvanu centrs "Sonido", sociālais uzņēmums OWA u.c.



Attēls: Ilustratīvs attēls

## Tiek uzsākta jauna iniciatīva: platforma “Dod iespēju”

Aktualizējot iekļaujošas un līdztiesīgas sabiedrības vērtības, piegades kampaņas “Atvērtība ir vērtība” noslēdzošā gada centrālā aktivitāte ir līdzdalības un savstarpējās palīdzības platformas “Dod iespēju” atklāšana 4.aprīlī.

Platformas “Dod iespēju” mērķis ir aicināt sabiedrību būt atbalstošākiem pret cilvēkiem ar invaliditāti un vairāk iekļaut šo sabiedrības grupu gan darba tirgū, gan sabiedriskajā dzīvē.

Platformā ir iespēja pieteikt dažādas vajadzības un vēlmes, kas ikdienā, iespējams, paliek otrajā plānā. Pieteikumi var būt praktiskas dabas (piemēram, lūgums pēc jauna palīgaprikojuma, datorapmācībām) vai paužot cilvēku sapņus (piemēram, tikšanās ar iemīļoto mūziķi, ceļojums, ilgi gribēta dāvana).

Visi pieteikumi kataloga veidā tiek apkopoti vienotā platformā “Dod iespēju”. Organizācijas un uzņēmumi ir aicināti izskatīt iesniegtos pieteikumus un īstenot kādu vai pat vairākus no tiem.

Atbilstoši pieteikumu tēmām ar dažādu komunikācijas aktivitāšu palīdzību tiks apzinātas tematiski saistītās nevalstiskās organizācijas un darba devēji, iepazīstinot vajadzību un vēlmju pieteicējus ar to īstenotājiem.

Rezultātā tiks īstenotas vajadzības un papildīti sapņi.

**Iesaisties, jo palīdzēt ir vienkārši!**

Vajadzību un atbalsta pieteikumu iesniegšana notiek tīmekļa vietnē [www.dodiespeju.atvertiba.lv](http://www.dodiespeju.atvertiba.lv).



# Dzīve ratiņkrēslā – no birokrātijas līdz dzīves piepildījumam

Zinot, kas šobrīd notiek pasaulē, kādam var šķist jocīgi runāt par šķēršļiem savā dzīvē. Elīnas Bērziņas dzīve ratiņkrēslā kopš dzimšanas, nepieciešamība pēc asistenta palīdzības un progresējoša slimība, kas saistīta ar muskuļu atmiršanu padara dzīvi grūtāku, liek daudz plānot, neko neuztvert kā pašsaprotamu, tomēr tas viss liekas mazsvarīgi, skatoties uz karu Ukrainā. Jo te ir līdzās cilvēki, ar kuriem šķēršļi tiek pārvarēti, un es varu dzīvot krāsainu dzīvi. Neskatoties uz to, jāatzīst, ka cilvēki ar invaliditāti nereti saskaras ar sabiedrībā valdošiem stereotipiem, diskrimināciju un nevienlīdzīgu attieksmi.

Viena no būtiskām problēmām ir birokrācija. Visa sistēma mūsu valstī ir būvēta tā, ka **cilvēkiem ar invaliditāti sevi nepārtraukti ir jāpierāda, lai varētu dzīvot kaut nedaudz labāk**. Pieredze rāda, ka tieši no valsts iestādēm un to darbiniekiem ir jūtama lielākā diskriminācija, lai arī tīri teorētiski būtu jānotiek pilnīgi pretēji – atbalstot un palīdzot. Diemžēl dažādas situācijas manas dzīves laikā parāda, ka indivīds neinteresē un ka sistēma nav par cilvēkiem, bet dažādiem klasifikācijas numuriem, kuros ir jāiekļaujas. Realitātē situācija ir skaista tikai uz papīra, bet dzīvē sistēmai pietrūkst lielākas uzraudzības, iesaistītā personāla un iestāžu vadītāju sociāli-komunikatīvo prasmju un emocionālās inteliģences līmeņa novērtēšana, izglītošana un 21. gadsimtam atbilstošu tendenču pārzināšana un integrēšana darbā.

Liela daļa sabiedrības joprojām grib ielikt invaliditāti rāmjos, ierobežojot ne tikai fiziskās, bet lielā mērā arī personīgās un profesionālās iespējas. Piemēram, kāpēc kādam būtu jāapgūst grāmatvedība vai programmēšana tikai tāpēc, ka tas būs darbs pie datora, un cilvēkam ratiņkrēslā tas būtu ļoti piemēroti? Bet, ja viņš ir aktīvs cilvēks ar citu aicinājumu?! Un te veidojas stereotipi, kuri tādejādi tiek veicināti sabiedrībā. Piemēram, novecojuši uzskati par to, ka cilvēks ar invaliditāti ir jāizolē, viņš ir ģimenes kauns, viņš nav vērtīgs sabiedrībā, viņš noteikti ir nabadziņš, kuram neprasot jādod nauda, vai ka invaliditāte automātiski nozīmē garīga rakstura traucējumus. **Diemžēl cilvēkiem ar invaliditāti jau no bērnības jāiemācās būt pašpietiekamiem un spējīgiem distancēties no sabiedrības spiediena vai stereotipiskiem pieņēmumiem.**

Savā dzīvē esmu sapratusi un pieredzējusi to, ka paļauties uz citiem vai cerēt uz kaut ko nav jēgas, viss ir pašas rokās. Vislielākās bažas rada domas par to, ja kaut kas atgadīsies ar tuvākajiem cilvēkiem, kuri palīdz dzīvot, nevis eksistēt. Valsts atbalsts un invaliditātes pensija paredz tikai eksistēšanu, tāpēc tagad katra diena tiek veltīta darbam, pašas izveidotajam pastkaršu un papīra/dizaina lietu zīmolam “Typical Latvian”, lai nodrošinātu materiālo labklājību un izvairītos no sliktākā savas dzīves scenārija. Diemžēl jāatzīst, ka nauda ir brīvība, ar naudu var iegādāties kvalitatīvu aprūpi cilvēcīgos apstākļos. Dzīve ir sajūtas, emocijas, saturīgas sarunas ar interesantiem cilvēkiem, darbs, kas piepilda, sapucēšanās. Dzīve ir visas mazās lietas, kas rada atmiņas un laimi sirdī.



Attēls: Elīna Bērziņa, zīmola “Typical Latvian” radītāja



Lai veicinātu sabiedrības attieksmes maiņu un cilvēku ar invaliditāti iekļaušanu, **ir būtiski stāstīt par savām vērtībām, runāt par to, kāds cilvēks esi, ka esi tāds pats kā citi** – ar sapņiem un mērķiem, domām un emocijām, jūtām un vērtībām, tikai ar mazliet vairāk šķēršļiem, kurus jāpārvar, lai kaut ko pieredzētu (ceļotu, apmeklētu kultūrvietas un pasākumus, atpūstos). Caur savu piemēru dalos ar pieredzi, paužu savu nostāju, vadu pasākumus un ar “Typical Latvian” palīdzību visdrīzāk esmu mainījusi kādu cilvēku uzskatus un iesakņojušos stereotipus. **Jāatzīst, ka daļa sabiedrības ir kļuvusi pieņemošāka, taču vēl lielākai daļai ir, kur augt.**

**Jo vairāk cilvēki ar invaliditāti kļūs par sabiedrības daļu, jo lielāka izpratne sabiedrībā veidosies.** Taču, lai kļūtu par sabiedrības daļu, šobrīd ir daudz fizisku šķēršļu, piemēram, uzbrauktuves bieži ir neatbilstošas, ieejas nav izmantojamas vai drošas, pārvietošanās iespējas pat tikko renovētos uzņēmumos ir sarežģītas. Tāpēc nenovērtējams ir apvienības “Apeiron” darbs, kuri caur lomu spēlēm atgādina uzņēmējiem, ka pieejama vide nav kaprīze, bet gan ikdienas vajadzība ne tikai cilvēkiem ar invaliditāti, bet arī māmiņām ar bērnu ratiņiem, veciem cilvēkiem.

Viens ir vides pieejamība, cits jautājums ir iekļaušana sabiedrībā, piemēram, dažādiem bērniem augt un mācīties kopā, pierast pie atšķirīgā, atrast kopīgo un vienojošo. Tāpēc šeit ir liels darbs tieši ar pieaugušajiem, šo bērnu vecākiem, kuri bieži savus uzskatus balsta uz novecojušām vērtībām un nodod šo attieksmi bērniem. Piemēram, es visas vasaras bērniībā pavadīju kopā ar bērniem bez veselības problēmām, visu darījām kopā un tas, ka es biju ratiņkrēslā, nebija šķērslis.

**Ko es ieteiktu apkārtējiem, lai nekad nedara vai nerīkojas, uzzinot par cilvēka invaliditāti?** Divas pavisam pašsaprotamas lietas. Pirmkārt, nekad nedari otram to, ko negribētu, lai nodara tev. Nesaki to, ko negribētu dzirdēt attiecinām uz sevi. Otrkārt, nekad nežel, neej klāt cilvēkam un nedod naudu, ja tev neprasa. Cilvēks ar invaliditāti nav vienādības zīme ar ubagu vai bomzi.

Mēs visi esam cilvēki. Mēs visi esam dažādi cilvēki. Tāpēc visus nevajag mērit pēc vienas mērauklas, jo ikviens cilvēks, ar invaliditāti vai bez, ir unikāls savā dzīves uztverē, interešu jomās, raksturā un pasaules redzējumā. **Ir jārunā, jāuzsāk sarunas, jāattīsta empātija.** Iespējams, prātā ir jāpatur doma, ka Dievs nevienam nav devis garantiju nenonākt otrā pusē – kļūt par cilvēku ar invaliditāti. Tāpēc, realizējot projektus, vadot uzņēmumus, strādājot ar cilvēkiem, pats būtiskākais ir darboties pēc savas labākās sirdsapziņas, jo es patiešām ticu, ka par labiem darbiem tiek atmaksāts ar citiem labiem darbiem.

Attēls: Elīna Bērziņa



# Paralimpiskās spēles – vēsture un interesantākie fakti

Martā Pekinā norisinājās ziemas paralimpiskās spēles, kurās Latvija tiks pārstāvēta tikai trešo reizi valsts vēsturē. Starp 600 sportistiem no 50 pasaules valstīm piedalījās arī mūsu ratiņkērlinga izlase. Latvijas komandas karognesēji bija Poļina Rožkova un Ojārs Briedis.

Vai zināji dažus interesantus faktus par paralimpisko spēļu vēsturi?

- Pirmās vasaras paralimpiskās spēles notika 1960. gadā Itālijā. Tajās piedalījās 400 sportisti no 23 valstīm.
- Pirmās ziemas paralimpiskās spēles notika 1976. gadā Zviedrijā.
- Gan ziemas, gan vasaras paralimpiskās spēles notiek ik pēc četriem gadiem.
- Latvijā paralimpiskā sporta pirmsākumi meklējami 20. gadsimta 80. gados.
- Paralimpiskajās spēlēs Latvijas sportisti pirmo reizi piedalījās 1992. gadā Barselonā – tajās startēja divi vieglatlēti no Latvijas.
- Līdz 2021. gada rudenim Latvija pārstāvēta astoņās vasaras paralimpiskajās spēlēs, kā arī divās ziemas paralimpiskajās spēlēs.

Plašāka informācija par paralimpisko spēļu vēsturi Starptautiskās paralimpiskās komitejas tīmekļa vietnē **ŠEIT**.

Plašāka informācija par paralimpisko sporta veidu attīstību Latvijā un sportistu dalību paralimpiskajās spēlēs lasāma **ŠEIT**.



Attēls: "Atvērtība ir vērtība" ilustratīvs attēls

## Saruna ar paralimpisko spēļu karognesēju Poļinu Rožkovu

Aicinām noskatīties aizraujošu sarunu ar paralimpisko spēļu Latvijas ratiņkērlinga komandas kapteini **Poļinu Rožkovu**!

Sarunā Poļina stāsta par dzīvi pēc liktenīgās traumas, sabiedrības stereotipiem, vides piekļūstamību cilvēkiem ar invaliditāti, iesaisti situācijas uzlabošanā, sportu ratiņkrēslā un neizsīkstošu dzīves optimismu.

Noklausies un sadzirdi **ŠEIT**

Attēls: Latvijas ratiņkērlinga komandas kapteine Poļina Rožkova



## Kustība “Dažādībā ir spēks” jau piekto gadu aicina darba devējus novērtēt un uzlabot darba vidi



Sabiedrības integrācijas fonds sadarbībā ar Ventspils Augsto tehnoloģiju parku jau piekto gadu kustības “Dažādībā ir spēks” ietvaros aicina darba devējus pieteikties iekļaujošas darba vides novērtējuma anketai. Pieteikšanās elektroniskajai anketai norisināsies līdz 15. aprīlim **ŠEIT**.

Veicot kustības “Dažādībā ir spēks” pašnovērtējumu, darba devējiem tiek nodrošināts atbalsta pasākumu kopums, kas sniedz iespēju izstrādāt un uzlabot dažādības vadības stratēģiju. Kustības ietvaros, pamatojoties uz anketā iesniegtajiem datiem, tiek izstrādāti individualizēti atzinumi, apbalvoti iekļaujošākie darba devēji un nodrošinātas individualizētas apmācības.

Dažādības vadība nenoliedzami ir kļuvusi par neatņemamu sastāvdaļu mūsdienīga darba devēja dzīvotspējai. Kopš 2018. gada “Dažādībā ir spēks” pašnovērtējumu veikuši 95 darba devēji, no kuriem 46 pārstāv uzņēmumus, 19 – nevaldības organizācijas, un 30 – valsts pārvaldi.

Kustības "Dažādībā ir spēks" mērķis ir veidot atpazīstamu un pozitīvu darba devēju kustību, kas par uzdevumu ikdienas darbā izvirza dažādības veicināšanu savos uzņēmumos, organizācijās, valsts vai pašvaldības iestādēs, biedrībās vai nodibinājumos - atzīstot, ka dažādībā ir resurss un virzītājspēks attīstībai un izcilu rezultātu sasniegšanai ikvienā jomā, jebkādos apstākļos.



Attēls: “Dažādībā ir spēks” balvas darba devējiem

## “Skatu Punktos” mācās visi – arī pasniedzēji

Nu jau var droši apgalvot, ka mācību programma “Skatu Punkti” ir unikāla. Taču tas nav tikai tāpēc, ka šīs mācības palīdz gan darba devējiem, gan arī darba ņēmējiem iepazīt dažādību un izziņāt tās plašās iespējas. Tajās daudz vērtīgu atziņu gūstam arī mēs un mūsu eksperti. Viena no tām ir saistīta ar dzimumu līdztiesības jautājumiem, kam īpaša vērība visā pasaulē tradicionāli tiek pievērsta martā – Starptautiskās sieviešu dienas kontekstā.

Dažādi pētījumi liecina, ka, lai arī nedzīvojam viduslaikos, sieviešu tiesības pasaulē joprojām tiek būtiski ierobežotas. Īpaši darba tirgū. Arī Latvija šajā ziņā nav izņēmums – pēdējā gada laikā diskriminējošu attieksmi darba vidē ir piedzīvojis 21% sieviešu, turklāt katra piektā šādu attieksmi izjutusi tieši dzimuma dēļ. (KANTAR, 2022)

Šie dati lielā mērā izskaidro, kāpēc Latvijas sniegums Eiropas Dzimumu līdztiesības indeksā jau gadiem ilgi ir zem Eiropas Savienības vidējā līmeņa (pērn 27 valstu konkurencē ierindojoties 16.vietā). Neraugoties uz to, virkne mācību programmas “Skatu Punkti” dalībnieču, tai skaitā vadītājas, uzskata, ka Latvijā dzimumu līdztiesības jomā problēmu nav. Iemesls? Ar dzimumu diskrimināciju saistītās situācijas, piemēram, sieviešu nevienlīdzīgās iespējas saņemt noteiktus pakalpojumus vai līdzvērtīgu atalgojumu par vienādas nozīmes darbu, bieži vien tiek uztvertas kā “norma”. Tās neatpazīst nedz pašas sievietes, nedz arī vīrieši.



Attēls: "Skatu Punkti" logotips

Tomēr mācību programmas “Skatu Punkti” pasniedzēju vērtējumā kopējā situācija dzimumu līdztiesības jomā Latvijā nav tik bezcerīga. Kā norāda Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes asociētā profesore Marita Zitmane: “Šī situācija būtiski uzlabotos, ja darba devēji uzvilktu dzimumu sensitīvās “brilles” un paskatītos uz dažādām aktivitātēm, procesiem u.tml. no malas. Jo tikai tā var objektīvi novērtēt, vai organizācijā tiek nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas visiem darbiniekiem, kā arī esošajiem un potenciālajiem klientiem. Nākamais solis jau ir novērst šķēršļus, kas veicina nevienlīdzīgu attieksmi.”

Tāpēc mācībās daudz tiek runāts par to, kā pareizi lietot šīs dzimumu sensitīvās “brilles” un kādas ir efektīvākās metodes vienlīdzīgas attieksmes veicināšanai komandā un sabiedrībā kopumā. Turklāt tas notiek ne tikai teorētiskā līmenī. Praktiski uzdevumi un dažādu cilvēku, organizāciju pieredzes stāsti ne vien par dzimumu līdztiesību, bet arī citām dažādības šķautnēm, ir “Skatu Punktu” lielākā pievienotā vērtība. To atzīst arī visi līdzšinējie mācību dalībnieki.

Tomēr tiek izceltas arī citas mācību priekšrocības, starp kurām ir gan kvalitatīva mācību programma, gan arī kvalitatīvas tiklošanās iespējas, zinoši pasniedzēji un motivācija pozitīvām pārmaiņām.

Plašāka informācija par mācību programmu “Skatu Punkti” pieejama **ŠEIT**, bet programmas saistītajām aktualitātēm var sekot līdzi **Facebook lapā**.



Attēls: Ilustratīvs attēls



# “Atvērtība ir vērtība” 2022. gada plāni

Informatīvās kampaņas “Atvērtība ir vērtība” ietvaros ir plānotas daudzveidīgas aktivitātes un informatīvi pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti, darba devēju un jauniešu auditorijai, kā arī sabiedrībai kopumā.

Nevalstisko organizāciju un darba devēju auditorijai tuvāko mēnešu laikā plānoti šādi notikumi:

- Kampaņas un iniciatīvas “Dod iespēju” platformas atklāšana
- Labās prakses piemēru izplatīšana
- Iedvesmojošas lekcijas darba devējiem sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu: vadības aspekti invaliditātes kontekstā
- Jauniešu diskusijas
- “Atvērtība ir vērtība” aktivitātes pilsētās
- “Dod iespēju dienas” sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu un nevalstiskajām organizācijām: platformā “Dod iespēju” pieteikto vajadzību un vēlmju īstenošanas paraugaktivitātes Rīgā un reģionos
- Nodarbinātību veicinošas klātienē aktivitātes. Mentorēšana – darba apmācība cilvēkiem ar invaliditāti u.c. aktivitātes.

Lai uzzinātu precīzus notikumu datumus, īstenošanas vietas un formātu, aicinām sekot līdzi “Atvērtība ir vērtība” aktualitātēm [atvertiba.lv](http://atvertiba.lv), [dodiespeju.atvertiba.lv](http://dodiespeju.atvertiba.lv) un Facebook [@dazadibasveicinasana](https://www.facebook.com/dazadibasveicinasana)!



atvērtība  
ir vērtība

Aicinām sekot līdzi arī “Atvērtība ir vērtība” notikumiem [atvertiba.lv](http://atvertiba.lv) un sociālo tīklu vidē!



Vairāk par kampaņu un sadarbības iespējām: [atvertiba@dazadiba.lv](mailto:atvertiba@dazadiba.lv).

# Sniedzam palīdzību ukraiņiem Latvijā

Laikā, kad Krievijas prezidenta Putina režīms uzsācis neprovocētu, brutālu iebrukumu Ukrainā, Latvija sniedz finansiālu, militāru, humanitāru atbalstu gan nosūtot resursus karadarbībā iesaistītajai Ukrainai, gan uzņemot Ukrainas iedzīvotājus Latvijā.

Lai sniegtu būtiskāko informāciju par atbalsta sniegšanas un saņemšanas iespējām Ukrainas civiliedzīvotājiem, Sabiedrības integrācijas fonds izveidojis vienoto informatīvo tālruni **“Palīdzība ukraiņiem Latvijā – 27380380”**. Zvanu centrs sniedz informāciju par pieejamo atbalstu visā valsts teritorijā. Tas strādā 24/7 režīmā un atbildes ir iegūstamas latviešu, krievu un ukraiņu valodās. Kopš 2. marta apkalpoti vairāk kā 5 900 zvanu.

Sabiedrības integrācijas fonds un Aktīvo iedzīvotāju fonds **sniedz finansiālu atbalstu Latvijas nevaldības organizācijām**, kas vēlas iesaistīties Ukrainas krīzes situācijas risināšanā. Projektu konkursu ietvaros iespējams saņemt atbalstu līdz 10 000 eiro Latvijas pilsoniskās sabiedrības iesaistei un koordinēšanai, dažādu piketu un demonstrāciju organizēšanai un norisei, brīvprātīgā darba koordinēšanai, finansējuma vākšanas kampaņām, interešu pārstāvības aktivitātēm un citām pilsoniski aktīvām darbībām. Informācija par atbalsta pieteikšanu pieejama **ŠEIT**

Sabiedrības integrācijas fonda īstenotās Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām programmas ietvaros **sniegs pārtikas un pamata materiālā atbalsta pakas Ukrainas kara bēgļiem Latvijā**, kas ir saņēmuši pašvaldības sociālā dienesta izsniegto krīzes izziņu. Plašāka informācija par atbalsta iespējām un komplektu saturu pieejama **ŠEIT**

Sabiedrības integrācijas fonds sadarbībā ar Labklājības ministriju ir ierosinājis jauna pakalpojuma izveidi Ukrainas civiliedzīvotājiem. Aktivitāte paredz **sociālā mentora pakalpojuma nodrošināšanu** ar mērķi sniegt personām praktisku atbalstu, veidojot izpratni par dzīvi Latvijā un tās sabiedrībā, palīdzot reālās dzīves situācijās apgūt ikdienai nepieciešamās prasmes, rosinot attīstīt jaunas iemaņas, kā arī sniedzot atbalstu ikdienas situāciju risināšanā, vienlaikus veicinot viņu sociālekonomisko iekļaušanu.



*Ja turpmāk nevēlaties saņemt “Atvērtība ir vērtība” ziņas, norādiet to atbildes vēstulē uz šo e-pastu.*



NACIONĀLAIS  
ATTĪSTĪBAS  
PLĀNS 2020



EIROPAS SAVIENĪBA  
Eiropas Sociālais  
fonds